

NFT 101

NFT'lerin Dünyasına Uygulamalı bir Giriş

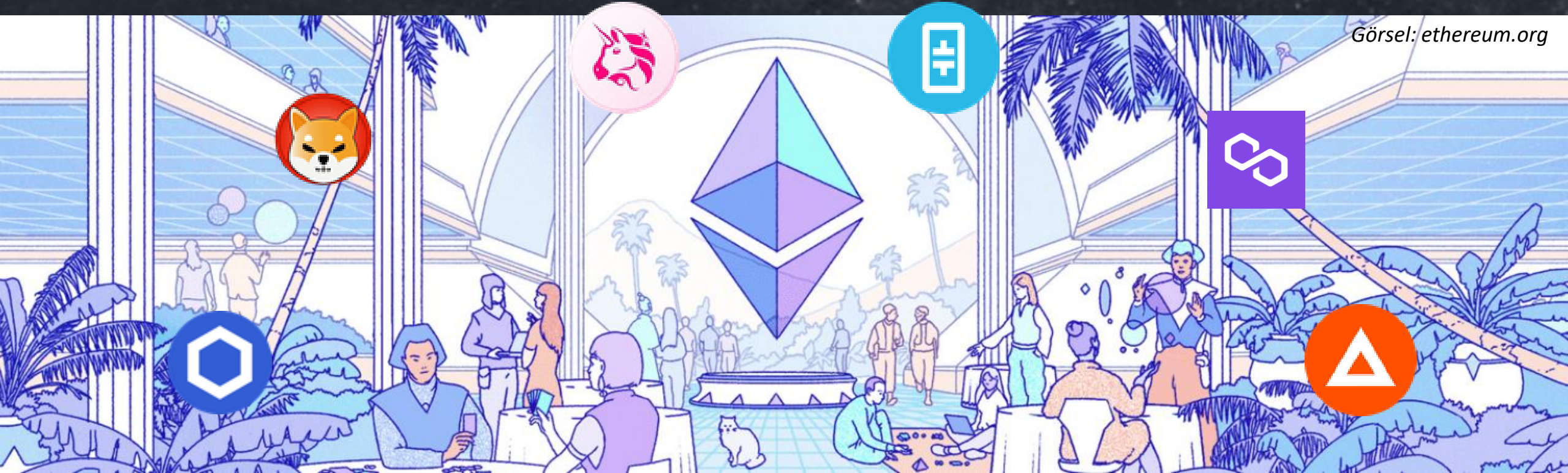
murat.unsal@gmail.com

Blockchain nedir?

- Blokzincir işlemleri kaydetmek, varlıkları takip etmek ve güven oluşturmak için paylaşılan, değişmez bir büyük defterdir.
- Verilerin güvenliğini sağlamak için kullanılan başlıca sistemler:
 - Proof of Work (PoW): Bitcoin, Ethereum
 - Proof of Stake (PoS): Solana, Avalanche, Cardano, Ethereum 2.0
- Blokzincirler üç temel unsurda değerlendirilir:
 - Merkeziyetsizlik
 - Hız
 - Ölçeklenebilirlik

Coin ve Token ne demektir?

- Blokzincir üzerinde direkt kullanılan kripto paralara coin denir. Coin'ler kendilerine ait bağımsız blokzincir üzerinde çalışırlar.
- Token ise bu bağımsız blokzincir üzerine inşa edilen ve ana blokzinciri kullanarak işlemler yapan alt blokzincirlere ait kripto paralara denir. Tokenlar var olmak için ana blokzinciri kullanırlar ve yaptıkları işlemler ana blokzincire kaydedilir.

Smart Contract nedir?

- Akıllı sözleşmeler gerçek dünyadaki sözleşmeler gibi işleyen, blokzincir üzerine kodlanmış olaylardır.
- Akıllı sözleşmelerin özelliği bir kere kodlandıktan sonra değişmez (immutable) olmaları ve blokzincire dağıtılmış (distributed) olmalarıdır.

NFT nedir?

- Non Fungible birbirinin yerine geçmeyen demektir.
- Non Fungible Token'lar bulunduğu blokzincir üzerinde tekil olarak bulunan (unique), değerini sahibinin belirlediği, sanat eseri, görüntü, ses, video, vb bir formatta blokzincir üzerinde temsil edilen varlıklardır.

Bir NFT alalım

- En büyük NFT alış-satış platformu: [OpenSea.io](https://opensea.io)
- Bazı diğer NFT platformları: Foundation, Rarible, SuperRare, Nifty Gateway, Hic et Nunc, Solanart...
- Gas fee kavramı
- Minting kavramı
- Nadirlik (rarity) kavramı

NFT'leri daha değerli kılan nedir?

- Bir blokzincirin ilk örneklerinden olması
- Yaratıcısının / kurucusunun kim olduğu?
- Sanatsal değeri
- Bir yenilik ortaya koyması / Roadmap
- Topluluk kalitesi

Cryptopunks

- 2017'de Larva Labs tarafından üretildi
- 10 bin adet birbirinin eşi olmayan parçadan oluşuyor
- Ücretsiz olarak verildi
- Şu anda satış fiyatı 100 – 120 ETH arasında (Kasım 2021)
- 23 Ağustos'ta Visa 49.5 ETH (=150 bin \$) ödeyerek Cryptopunk #7610'u satın aldı

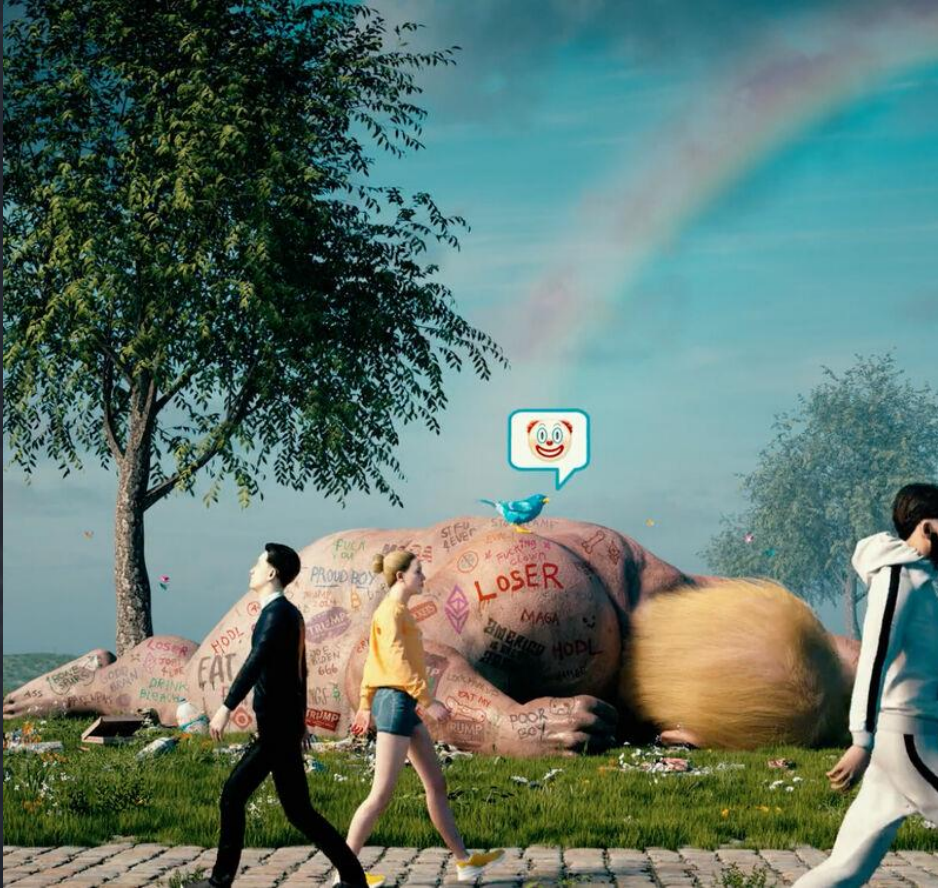
Bored Ape Yacht Club

- Mayıs ayında mintlendi
- Ağustos sonu NBA yıldızı Stephen Curry 180 bin \$ ödeyerek bir adet maymun aldı
- Bugüne kadar (Kasım başı) Opensea üzerinde toplam 200 bin ETH'lik işlem hacmine ulaştı (=900M \$)

Beeple

- 2007'den beri her gün bir eser üretiyor
- Everyday: the First 5000 Days Christie's tarafından 69M\$'a satıldı

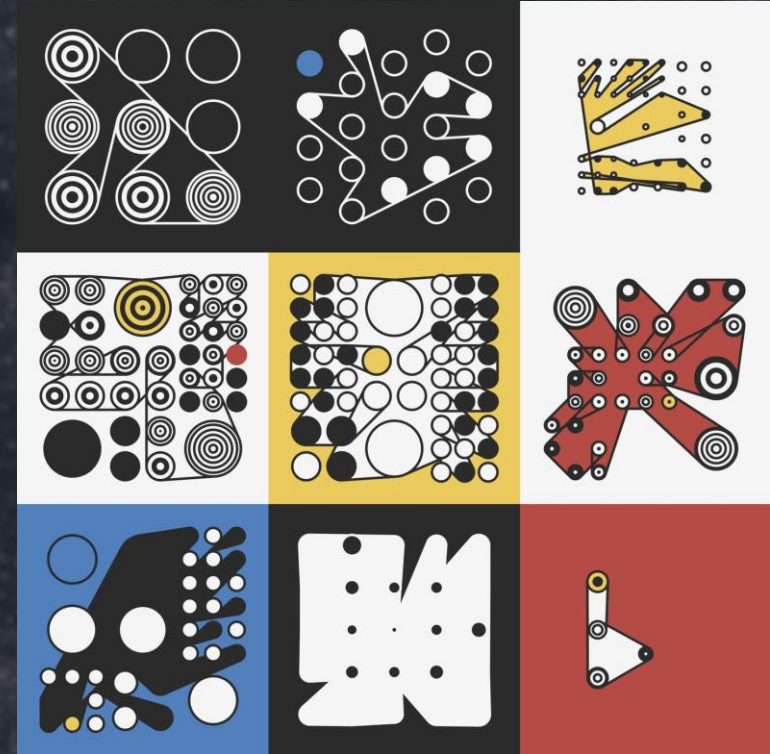
Murat Pak

- 2016'da AI tarafından yönetilen Archillect adlı Twitter hesabını açtı
- NFT'leri yakarak ASH token elde edilebiliyor

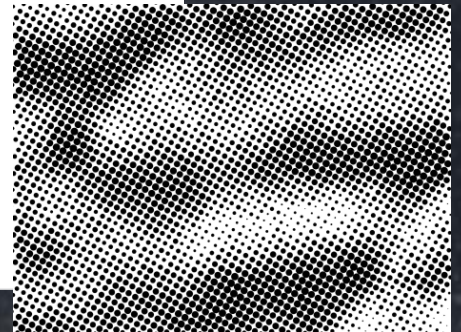

Art Blocks

- Generative Art eserler bir sanatçı tarafından tasarlanan bilgisayar programları tarafından üretiliyor
- Art Blocks Curated, Art Blocks Playground, Art Blocks Factory

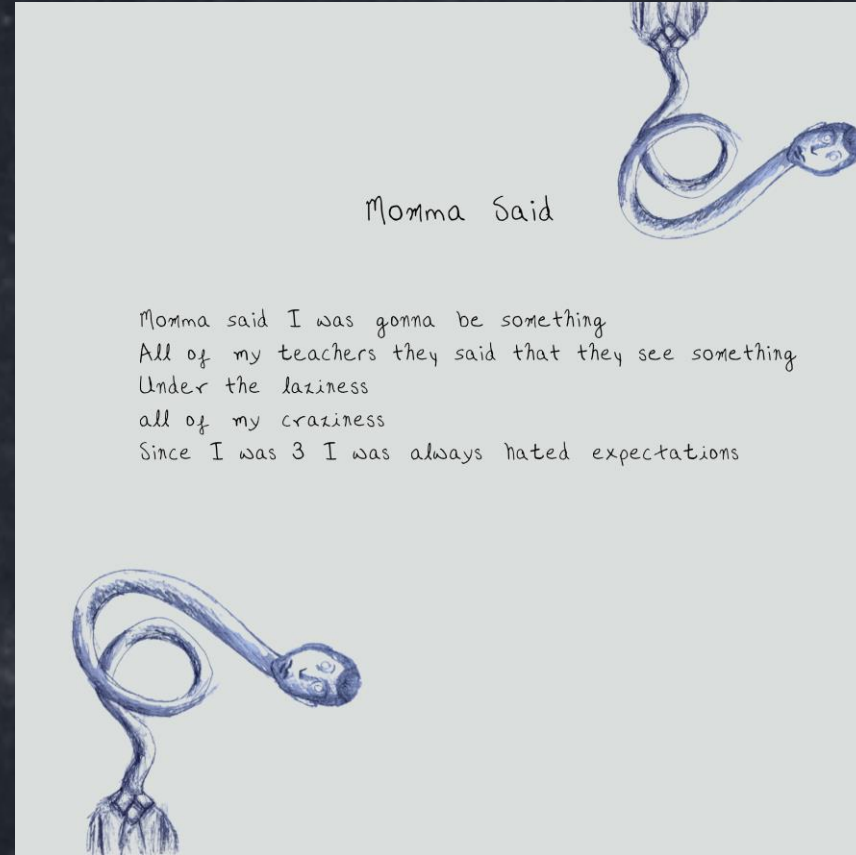

JR – Greetings from Giza

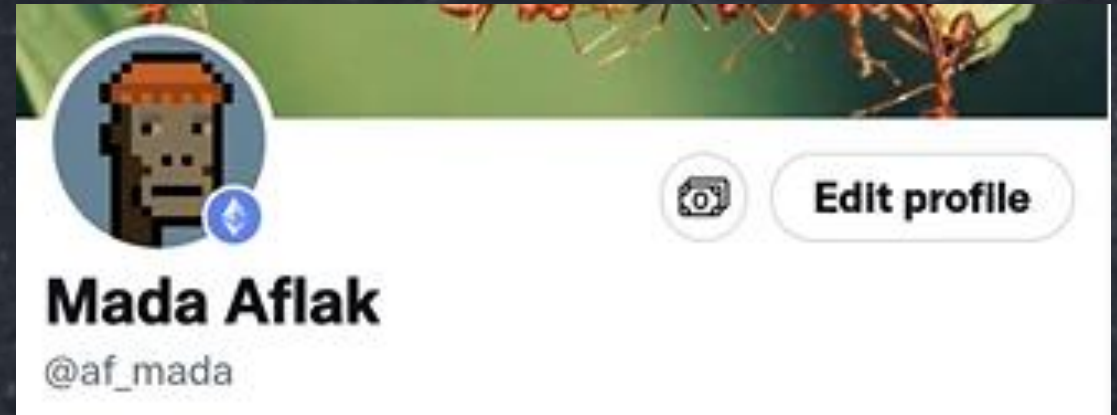
SolPoems

- Ekip bu NFT'yi elinde tutanlara Bahamalar Andros adasında 18 dönüm araziden pay vereceğini söylüyor (NFT başına yaklaşık 65 m2 düşüyor). Arazinin nasıl değerlendirileceğine NFT sahipleri oylama yaparak karar verecekler
- 15 Ekim'de 1 SOL bedel ile mintlendi (= 160\$). Meşhur bir proje olmadığı için hala 2 SOL karşılığında alınabiliyor (link son sayfada)

Mainstream Adoption

- Aralık 2021
 - Twitter NFT entegrasyonu
 - Coinbase NFT platformu
- Q1 2022
 - Robinhood Kripto Cüzdanı
 - Adobe Photoshop NFT yaratma özellikleri
- Diğer sosyal medya platformlarının adaptasyonu (Facebook, Tiktok, Youtube,...)

Linkler

Coin ve token'ların büyüklüğüne göre özet grafik görüntüsü: <https://coin360.com/>

Bir token'ın arzı ne kadar, fiyatı ne, hangi borsada satılıyor vb. bir çok bilgiyi görmek için: <https://coinmarketcap.com/>

Dünyadaki ilk NFT'lerin detaylı listesi: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1b6ElmWMzTPxtOEm3aPCox6-NnSL01H2AB-Gt0bqRY5k/edit?usp=sharing>

OpenSea işlem hacimleri: <https://dune.xyz/rchen8/opensea>

NFT'lerin nadirliklerini sorgulamak için:

ETH ağında <https://rarity.tools/>

SOL ağında <https://howrare.is/>

Making of Damien Hirst's The Currency: <https://www.youtube.com/watch?v=vEsVJly1od4>

Bored Ape Yacht Club sitesi: <https://boredapeyachtclub.com/> - Rolling Stones makalesi: <https://www.rollingstone.com/culture/culture-news/bayc-bored-ape-yacht-club-nft-interview-1250461/>

Beeple'in resmi sitesi: <https://www.beeple-crap.com/>

Murat Pak'ın projeleri:

Archillect yapay zeka Twitter hesabı: <https://twitter.com/archillect>

NFT yakarak ASH Token veren site: <https://burn.art/>

ASH için token ekonomisi bilgileri: <https://coinmarketcap.com/currencies/ash/>

Lost Poets OpenSea linki: <https://opensea.io/collection/lostpoets>

JR'in NFT projesi – Greetings from Giza: <https://heni.com/>

Satıştaki SolPoems NFT'leri: <https://magiceden.io/marketplace/solpoems>

Twitter NFT entegrasyonu için yapılan denemeler:

<https://twitter.com/TheSmarmyBum/status/1443259893411049475?s=20>

<https://twitter.com/EthanSutin/status/1453815677345689602?s=20>